

ఎర మింగిన చేప

చెరువొడ్డున చెట్టుకి ఆనుకొని కూర్చున్నాడు వెంకటరావు. శీతా
కాలం ఎండ నును వెచ్చగా వంటిని తాకుతున్నది. చెరువులోని కొంగలు
ఒడ్డుకువచ్చి ఎండకాచుకుంటున్నాయి. కొన్నికొంగలు ఒంటికాలుమీద
నిలబడి జపంచేస్తూ నీటిపై తేలి, తళుక్కున మెరసి, నోటి కంద
తుండా తప్పించుకొనిపోయిన చేపల్ని తలుచుకొని జపంవిడిచి లొట్టలు
వేస్తున్నాయి.

చుట్టుపక్కల ఆడవాళ్ళు నీళ్ళలో వో మునుగు మునిగి, తెల్లగా
తోమిన ఇత్తడి బిందెలనిండా నీళ్ళు ముంచుకు పోతున్నారు. ఇంకొర
దరు అక్కడికక్కడే చాకిరేవుపెట్టి తీరుబాటుగా కబుర్లు, కథలు చెప్పు
కొంటూ మధ్య మధ్య బట్టలుతుక్కొంటున్నారు. పిల్లలతల్లులు కొందరు
“చలి” అని గట్టెక్కి మారాంచేస్తున్న పిల్లల్ని రెక్కపట్టుకు నీళ్ళలోకి
లాగి, పోతుల్ని కడిగినట్లు తోమి, తోమి కడుగుతున్నారు.

ఏదో పిల్లలు అల్లరికోసం అరుస్తారేకాని, చెరువులో నీళ్ళు అంత
చల్లగా వుండవు.... అనుకొన్నాడు వెంకటరావు. రోజూ అతడిపాటికి
స్నానం, ధ్యానం ముగించి ఇంటిదారిపడతాడు. కాని ఆ రోజు ఏదో కార
ణాన అతనిలో స్తబ్ధత ఏర్పడింది. అంత తొందరగా స్నానంచేసి ఇంటికి
పోకపోతే మించిపోయే రావకార్యాలేం లేవు అనిపించింది. గట్టుమీద
కూర్చుని చెరువులో చేపలుపడుతున్న జాలరిపిల్లల్ని చూస్తూ చాలకాలం

గడిపేదు. ఆ పిల్లలు రోజూ తెలతెలవారుతుండగా చేపలవేట మొదలు పెడతారు. ఎండ నడినెత్తికెక్కి కడపులో కరకర లాదేవరకు ఆ పనిలో విమగ్నమయ్యే వుంటారు. ఇంత పరిశ్రమకి ఫలితంగా దొరికినరోజు ఏ కొద్దిపాటో చిన్న చిన్న చేపలు దొరుకుతాయి. లేనిరోజు ఆవీ లేదు. ఆయినా తమ ప్రయత్నమాత్రం వట్ల మానరు. ముల్ల చివరికి ఎరకట్టి గాలం నీటిలో వేసి ఆశగా ఎదురు చూస్తుంటారు.

ఎన్నో చేపలు నీటిలో మెరుస్తూ ఆటు ఇటు తిరుగుతూంటాయి. కొన్ని ఎరకు ఆ మాత్రం యీ మాత్రం దూరంలో తప్పిపోతాయి. కొన్ని చూసినా ఏం తిండిలేదూ అనే విరక్తి భావంతో వదలిపెడతాయేమో అనిపించేది వెంకటరావుకి. లేకపోతే కంటపడిన ఆహారాన్ని అంత దగ్గరలో ఒదులుకొని దూరంగా ఎందుకు వెతుక్కొంటూ పోతాయి, బహుశ వాటి ఆయువు ఇంకా మూడివుండదు; లేక ఆ మాయా వాగురంలోని మర్మంగురించి వాటి అమ్మో, అమ్మమ్మో హెచ్చరించి వుంటారు. అనుకొనేవాడు వెంకటరావు.

కాని, సంతతం కన్పించే ఆ ఆకర్షణనుంచి ఎంతకాలం తప్పుకు తిరగ్గలవు? ఎప్పుడో అప్పుడు కడపు నిండుతుండన్న ఆశతో, అయీ వితంగా ఆహారం దొరికిందన్న సంతోషంతో ఆ ఎరవికాస్తా మింగి ఊరు కుంటాయి. మొదట రుచిగా నోట చవులూరించే ఆ ఆహారం పొట్టలో తమక్కున ముల్లలాగాదిగి, ప్రాణం గిలగిల్లాడినప్పుడు వాటికి తెలుస్తుండేమో? తాము మోసపోయామని విచారిస్తాయేమో? కావి ఫలితం శూన్యం. అప్పటికే జరగవలసిన క్రియ జరిగిపోతుంది. ఇంక వాటికి విముక్తి వుండదు. అంతటితో ఆ బ్రతుకు సరి.

మోసపోయి ఎరనిమింగి గిలగిల్లాడేవి చేపలొక్కటేనా. అని ఆలో

చించేవాడు వెంకటరావు. కాదు, ప్రతి ప్రాణి తన జీవితంలో ఏదో ఒక మైన
ఎరలో తగుల్కొంటూనే వుంటుంది. అతి తెలివైన వాణ్ణి అనుకొని
మురిసిపోతున్న మనిషి కూడా ఒక్కొక్కసారి ఆ ఆకర్షణకి లోనై ఆ ఎరని
కమ్మగా ఆరగిద్దామని ఆశపడతాడు. కాని ఒకసారి మింగినదాన్ని తిరిగి
బయటికి తియ్యలేడు. ఆ బాధ అనుభవించవలసిందే.

వెంకటరావు కెందుకో ఆ రోజు ఆలోచనలన్నీ ఎప్పుడో గడిచి
పోయిన తన జీవితం చుట్టూ, ఎదురుగా నీటిలో పరుగులు పెడుతున్న
చేపల చుట్టూ తిరుగుతున్నాయని పించింది. "చీ.... ఈ చేపలకీ నాకూ
సామ్యం ఏమిటి? రెండింటిని కలిపి ఆలోచించడమేమిటి?" అను
తున్నాడు. జాలరి కుర్రాడు హుషారుగా ఈలవేస్తూ గాలం పైకి లాగేడు.
గాలంచివర సూర్యకాంతిలో తళతళ మెరుస్తున్న చేప, కడుపులోని
రక్తాన్ని, కన్నీటిని కలిపి కారుస్తున్నది. జాలరి కుర్రవాడు చేపని పది
లంగా తీసి ప్రక్కన ఇసుకలో పెట్టేడు. ఎరమింగి ఒడున ఇసుకలో
గిలగిల కొట్టుకొంటున్నచేప "నీకూ నాకూ సామ్యంలేదా వెంకటరావు!"
అని ప్రశ్నించింది.

వెంకటరావుకి, ఆ సామ్యం అట్టే గాలించనవసరం లేకుండానే
వారికిపోయింది. తమ ఇద్దరిమధ్యగల సామ్యమేమిటో తనకి తనే అప్ప
చెప్పుకొంటున్నాడు వెంకటరావు.

అర వైరూపాల జీతంగల ఉద్యోగాన్ని, అమాయకురాలైన అన్న
పూర్ణని అతనిచేతుల్లో పెట్టి తన బాధ్యత తీరిపోయినట్లు పరలోక
ప్రయాణం కట్టేడు వెంకట్రావు తండ్రి. అన్నపూర్ణ తలిదండ్రులు
ఆసాటి బాధ్యతకూడ నిర్వహించలేదు. అన్నీ మేనమామకే వదలి ఏనాడో
తనలిపోయారు. వెంకటరావు కాళ్ళు కడిగి, కన్యను చేతిలో పెట్టి "కదిగో
అబ్బాయి ఇంక నీదే పూచీ" అని బరుపు దింపుకున్నాడు అన్నపూర్ణ
మేనమామ.

పదేళ్ళు అటునుండి ఇటుతిరిగేసరికి కరువుకాటకాల భత్యాల మూలంగా వెంకటరావు జీతం నూటపాతికకి పెరిగింది. జీతంతో పాటు సంసారంకూడా పెరక్కపోతే ఏం అందంగా వుంటుందని అన్నపూర్ణ ముగ్గురు బిడ్డల్ని కనింది. ఫామిలీ ప్లానింగు వాళ్ళ ప్రబోధాలు చెవినిపడి ఋత్రకేక్కేసరికి అన్నపూర్ణ నాల్గవబిడ్డకి స్వాగతం పలికింది సిద్ధంగా ఉంది.

ఇంతకన్న ఎక్కువమంది బిడ్డల్ని కనకూడదని వెంకటరావు తీర్మానించుకున్న నెలరోజులకే అన్నపూర్ణ నాలుగో బిడ్డని వెంటబెట్టు కొని తలిదండ్రుల్ని చూసొస్తానని స్వర్గానికి ప్రయాణం కట్టింది.

కష్టంలో ఉన్న వెంకటరావుని అన్నపూర్ణ అమ్మమ్మ ఆదు కొన్నది. "నీకేం భయంలేదు నాయనా! నీ బిడ్డల్ని నేను చూచు కొంటాను. భగవంతుడు రక్షించి, పదేళ్ళు చల్లగా గడచిపోతే నీ పిల్లలు చేతి కందుతారు" అన్నది కి దారుగా.

అన్నపూర్ణ పోయిన మరునాటినుండి ముగ్గురు పిల్లలతండ్రి, ముప్పైఏళ్ళు పై బడ్డ నూటపాతిక రూపాయల గుమాస్తాగా రింటిచుట్టూ కన్యాదాతలు కాలికి బలపాలు కట్టుకు తిరిగేరు. అయినా వెంకటరావు చలించలేదు. కళ్ళెదుట నిల్చిన ఆడిపిల్లలకి, రవివర్మ ఫోటోలో మేనక ముందు నిల్చిన విశ్వామిత్రుడి పోజులో చెయ్యడ్డం పెట్టేడు. హితవు చెప్పబోయిన పెద్దలముందు "నాకీ జన్మకి ఇంతే సౌఖ్యం రాసిపెట్టు న్నది. లేకపోతే అన్నపూర్ణే బ్రతికుండేది" అని కళ్ళనీళ్ళు కార్చేవాడు.

వెంకటరావుకోసం ఆరేళ్ళపాటు స్వర్గలోక ప్రయాణం వాయిదా వేసుకొన్న అన్నపూర్ణ అమ్మమ్మ మాటమాత్రంగానైనా చెప్పకుండా ఒక రోజు రాత్రికిరాత్రే పరలోకానికి పరారయింది. పాపం వెంకటరావు రెండుపూటలా చెయ్యికాళ్ళకొంటూ పిల్లలది. తనదికడపు నింపుకొంటూ, కాలాన్ని రూడ్చుకొచ్చేడు.

విజానికి చేవకి, వెంకటరావుకి వున్న సామ్యంకోసమే ఈ కద్దె తే
అతడు ఇక్కడినుంచే ఆలోచించవచ్చు. అయినా ఎందుకో తన జీవితానికి
శ్రీకారం చుట్టినప్పటినుండి తనకథ చెప్పుకోడం వెంకటరావుకోని
సరదా.

ఈ దొచ్చిన ఆడపిల్ల లిద్దరికీ బరంపురం పట్టుపంచె శృంగవరపు
కోట కంచెంబులాంఛనాలుగా ఇచ్చి ఒక వరహా వరకట్నంగా ఇచ్చి
వైభవంగా పెళ్ళిళ్ళు చేసేడు వెంకటరావు. పసుపుకొమ్ము, కొబ్బరి
బొండ్లం సారెగా తీసుకొని ఆడపిల్లలు అత్తారింటి ముఖం పట్టేక మిగి
లింది వెంకటరావు. మెట్రిక్యులేషన్ పాసైన కొడుకు. పిల్లాడి చదువు
కోసమని అధికార్ల కాళ్ళు పట్టుకొని పట్నం ట్రాన్స్ఫర్ చేయించు
కొన్నాడు వెంకటరావు. అక్కడ ఒకభాగం ఇంట్లో అద్దెకిదిగి-అమ్మయ్యా
అని స్థిమితపడ్డాడు. తన బరువు బాధ్యతలు చాలావరకు తీరిపోయేయని
సంతోషించేడు.

ఆ ఇంటాయన వయసు మళ్ళిన వృద్ధుడు. అతనికున్న బంధమల్లా,
పెంకులు చెల్లా చెదరై సూర్యచంద్రుల్ని ఇంట్లో కట్టివేసిన ఆ యిల్లు,
తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయి గుండెలమీద కుంపటిలా వున్న వయసులో వున్న
మనుషురాలు. ఆ పిల్లపేరు అరుణ. చురుకైనపిల్ల తాతయ్యంటే అరుణకి
చెప్పలేనంత అభిమానం. తాతయ్య ఏపన్నెనా కళ్ళతో ఆదేశిస్తే చాలు
“తూచా” తప్పకుండా చేసుకుపోతుంది.

ఇల్లు, వాకిలి పొందిగ్గా దిద్దుకొని, ముసలాయనకి కావలసినరీతిగా
వంకీ పెట్టేసి. వెంకటరావంటే మాసలాయనకి, అరుణకి చాలా అభి
మానం. “మీరేంవండుకుం గారు. ఆ కూరా, బియ్యం ఇటు పడెయ్యండి.
మా అరుణ వండి, పడేస్తుంది” అనేవాడు ముసలాయన. ఒకదావికి
మరొకటి కల్పించి నాలుగురకాల పదార్థాలు రుచికరంగా వండి నట్టింట
పెట్టే దిఅరుణ. అన్నపూర్ణ పోయేక అంతరుచికరమైన భోజనం వెంకట

రావు తిన్నది తిరిగి ఆ రోజుల్లోనే. తమ ఇంటితోపాటు వెంకటరావు వాటా కూడా తుడిచి కుద్రవరిచేసి అరుణ. మ గాడి జీవితానికి ఆడవాని అవశ్యకత ఆరాధు కొత్త గా అర్థమైనట్లుంది వెంకటరావుకి.

“మరీ అంత పూసుకు తిరగడమేమిటి? ఈ సవర్యలన్నీ ఎవరుకో రేరు?” అనేవాడు కొడుకు. అరుణన్నా, ఆ ముసలాడన్నా ఆ పిల్లాడికి ఎందుకో తగని కోపం. బహుశ తనని తప్పుకొంటూ తండ్రిని రాసు కొంటూ అరుణ తిరుగుతుండడమే కారణం కావచ్చు. “ఇలా కల్లబొల్లి కబురు చెప్పి ఏదో లాగాలను కొంటున్నారు!” అనేవాడు.

“వాళ్ళకి మనదగ్గరినుండి లాగేందుకేముంటుంది? పాపం మంచి వాళ్ళు కాబట్టి, మనకి కడుపులో చల్ల కదలకుండా అన్నీ అమర్చి పెడు తున్నారు. అరుణ మనకోసం ఎంత కష్టపడుతున్నది?” అనేవాడు వెంకట రావు. “ఏమైనా అ పిల్ల మనింట్లో అయినదానికి కావిదానికి పూసుకు తిర గడం, నీ స్వపు అదోలా చూడం నాకేం బాగాలేదు” అని తన అక్కను వెళ్ళబుచ్చేవాడు కొడుకు.

“ఎలా చూస్తుందిరా?” కొడుకునైతే మాటవరసకి ప్రశ్నించేడే కాని, ఎలా చూస్తుందో వెంకటరావుకి తెలియకకాదు. ఆ పిల్ల అలా చూస్తుంటే అతనికి ఎంతో సంతోషంగా వుండేది. ఏదో కమ్మని కల్లలో లీలగా తేలిపోతున్నట్లు మల్లెపూల పరిమళాలు, చల్లని పిల్లతెమ్మెర, శుక, పిర కూడితాయి కోకిల తియ్యనిగానం ఇంకా ఇలాటివే ఎన్నో తనని చుట్టూముట్టినట్లు విపించేది. ఏ ఆద్యుత శక్తివల్ల నైనా రాత్రికి రాత్రి తమ పాతికేళ్ళ పడుచువాడు అయిపోకూడదా అని ఆశించేవాడు.

అతడు ఆశించినట్లు పడుచువాడు కాలేకపోయినా ఆ పిల్ల చూపు లు అరు కొడుకు చూడకుండా చూపులతోనే జవాబు నిచ్చేవాడు.

ఒకరోజున అకస్మాత్తుగా అరుణ తాతగారికి అదివరకు ఎంత కాలం గానో వున్న ఉబ్బసబబ్బు విజృంభించి ప్రాణంమీదికొచ్చింది. ఇంట్లో

మీదున్న నాలుగు పెంకలు ఎగిరిపోయేలా దగ్గుతూ మధ్యమధ్య మనుమ
తాలి పెళ్ళి చెయ్యకుండా కన్ను మూస్తున్నందుకు రాగాలు పెట్టేడు ముస
లాయన.

“నీ కన్యాయం చేసేనమ్మా! నిన్నొంటరిగా వదలిపోతున్నానే
తల్లీ! ఇంక నిన్నుచూసే వాళ్లెవరే అమ్మా! నీకు పెళ్ళెలా అవుతుందే
అరుణా” అంటూ చిన్నపిల్లాడిలా మనుమరాల్ని పట్టుకొని ఏడుస్తున్న
తాతగారిని చూసేసరికి వెంకటరావు గుండె కరిగిపోయింది. అలా కరిగి
కారుతున్న గుండెలో ఆరుణ అమాయకపు చూపు, మైనంమీద బొమ్మలా
హాతుకు పోయింది.

“మీకు ఆభ్యంతరం లేకపోతే ఆరుణను నేను పెళ్ళాడుతాను తాత
గారూ! నాల్గరోజులకల్లా మీకు నయమౌతుంది. మీ చేతుల మీదుగానే
మనుమరాలి పెళ్ళి చేద్దాడుగాని” అని ముసలాయనకి ధైర్యం చెప్పేడు
వెంకటరావు.

అతని నోటిమాట చలువవల్ల ముసలాయనకి నాల్గరోజులలోపునే
నయమయింది. ఓ శుభమహూర్తాన ఆరుణ వెంకటరావు భార్యయింది.
ముసలాయన నల్లమందు బాకీలకి ఇల్లు అమ్మి, అప్పటిరగా మిగిలిన
సొమ్ము ఆ నల్లమందు కొట్టోనే జమకట్టి వచ్చేడు వెంకటరావు. పాపం
ఇంకా ఆ సొమ్ములో అరవై పైసలు మిగిలుండగానే కన్నుమూసేడు
అరుణ తాతయ్య.

అరుణ కాపురాని కొచ్చిన ఒకటి రెండేళ్ళు సుఖంగా ఏం గడి
చేయో? అటు తర్వాత ఏ సంక్రాంతివాడింట్లో ఇంగువ, వెలులి వాసనలని
వెదజల్లకుండా గడవలేదు. వెంకటరావు రైతులు అయేనాటికి ఆరుణ ఆరు
గురు ఆడపిల్లల్ని కని ఏడోసారి వంశోద్ధారకుడు పుడతాడని ఆశగా
చూస్తున్నది. వెంకటరావుకి కొడుకున్నా, ఆమె కడుపున మగపిల్లాడు
పుట్టండే ఆమెకి తప్పి కలుగలేదు. మరి, అందుకే మొదటి కాన్పునుంచి

ఈసారి మగపిల్లను అని ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నది ఆ భగవంతుడు కడు
ఱిందకపోతే ఆమేం చెయ్యగలదు? నిరీక్షించడం తప్ప!

అన్నపూర్ణతోనే తన జీవితంలో సుఖం అంతమై పోయిందను
కొన్న వెంకటరావు, అరుణ కన్పించాక తన ఆభిప్రాయం తప్పను
కున్నాడు. తను కోల్పోయిన జీవితానందాన్ని తిరిగి పొందగోరి ఆశతో
అడుగులు ముందుకు వేసేడు.

ఆరోచనలలో, ఆశలలో అతని జీవనలత దాగా చిగురించి పుష్పిం
చింది. కాని ఆచరణ కొచ్చేసరికి ఆ లత సరిగా పాలన, పోషణలేక తగి
వన్ని నీళ్ళులేక ముడుచుకుపోయి ముణగాకువేసి వాడిపోయింది.

ఇంటికి వచ్చేసరికి ఈగల్లా ముసిరేకూతుళ్ళనీ, ఏడాదిలో ఆర్పెల్ల
బానకడుపుతో, ఊచకాళ్ళతో ఊగులాడే భార్యనీ చూసి, తను అర్థికంగా
అదుకోలేనంత సంసారాన్ని పెంచుకొన్నందుకు లోలోపల కుమిలి
పోవడం తప్ప వెంకటరావుకి వేరుమార్గం లేకుండాపోయింది.
అతను ఆశించిన సుఖజీవనం కుళ్ళి, మురుగు కంపుకొడుతున్న నమా
యాల్లో, దాన్ని పెళ్ళగించి అతనికి మరీబాధ కల్పించేవాడు కొడుకు.

“లేకేం చేసా! నీకూ, నాకూ చాలా సామ్యం వున్నది. ఇద్దరంవెనక
విపత్తులు చూసుకోకుండా కడుపు నిండుతుందన్న ఆశతో, వాంచ తీరు
తుందన్న ప్రలోభంతో కళ్ళు మూసుకొని ఎరమింగి వూరుకొన్నాం.
ఇప్పుడది మనసాణాలను తోడుతున్నది. ఈ బాధ అనుభవించటం
మనహా మనకి పేరు మార్గంలేదు” అన్నాడు వెంకటరావు.

కాని ఆ మాటలు వినిందికి ఎరమింగినచేప అక్కడ లేదు అది
జాలరి వాడింట్లో కుండలో ఉడుకుతున్నది.